

2023

Visitasmelding

SPJELKAVIK KYRKJELYD

NÆR GUD - NÆR MENNESKE

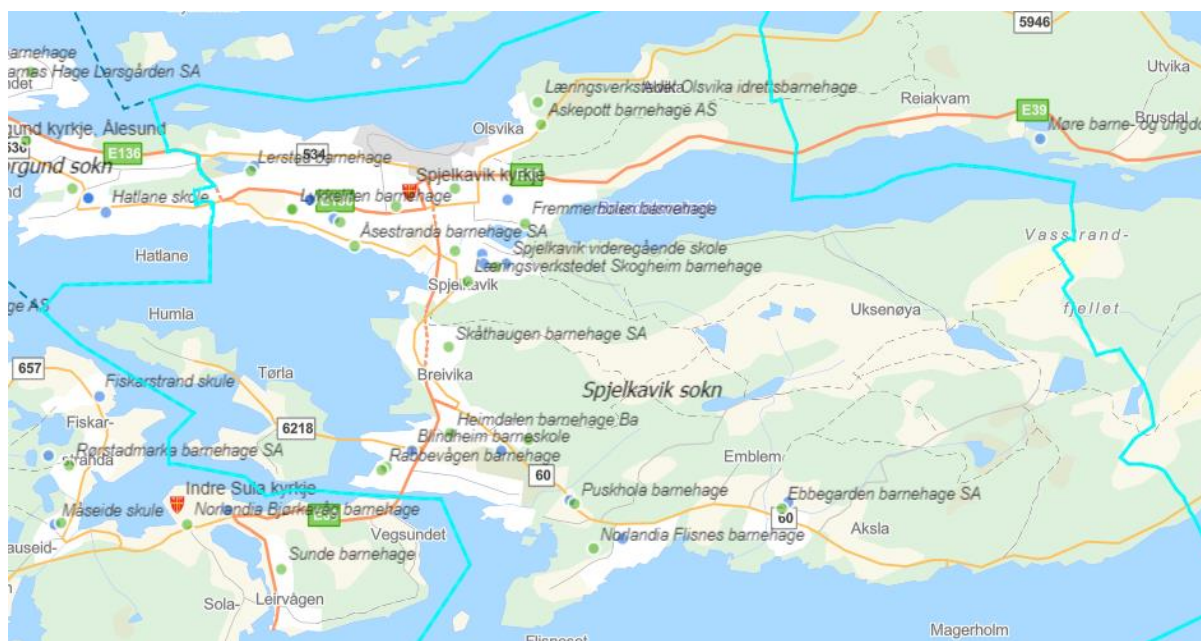
Bispevisitas i Spjelkavik

21.-26 november 2023

Innledning

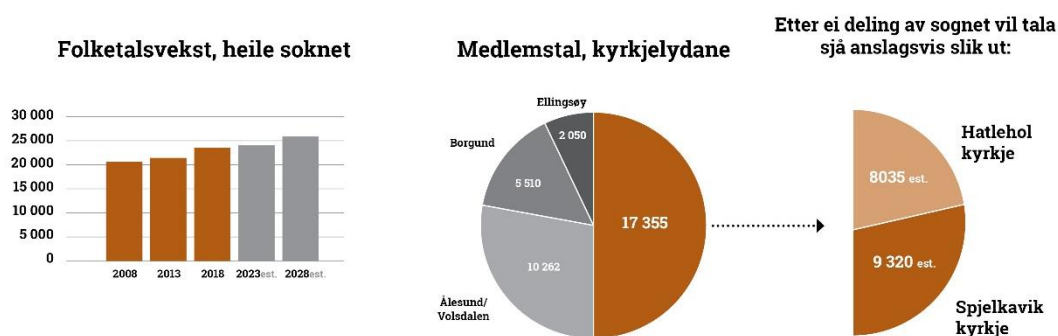
Denne visitasmeldingen er utarbeidet før bispevisitasen i Spjelkavik sokn november 2023. Meldingen er basert på den struktur og arbeidsmetodikk som nettverktøyet “Kirka vår - helhetlig plan for soknet” legger opp til. Ytterligere tallmateriale og beskrivelse av soknets arbeid finnes der.

Spjelkavik sokn ble skilt ut fra Borgund sokn 1. juli 1977 og er ett av de største sokna i Norge. Spjelkavik kyrkje ble vigsla i oktober 1987. I tilknytning til Spjelkavik kyrkje er det etablert urnelund og det er gravplass på Hatlehol.

Spjelkavik kyrkjelyd har 17662 medlemmer. Det utgjør 74% av befolkningen på 23841 i soknet (2022). Området er sentrum for mye av handels- og næringslivet på Sunnmøre og preges av utvikling og innflytting. I soknet er det 23 barnehager, seks barneskoler, to offentlige og en privat barne- og ungdomsskule, to videregående skoler og en folkehøgskole. Som kartet viser, dekker soknet en stor del av “gamle” Ålesund kommune. I den ytre delen ligger Lerstad, Åse, Olsvik, Moa og Spjelkavik. I den indre delen som er tenkt utskilt som Hatlehol sokn ligger Blindheim, Flisnes, Emblem og øyane Tørla og Humla. Å skille ut de østlige delene av soknet i egen menighet, lar seg ikke gjøre før en har fått bygd kirke på Hatlehol. Menighetens tilbud er derfor nå primært knyttet til Spjelkavik kyrkje. I tillegg leier vi lokaler på Ålesund folkehøgskule som ligger på Hatlehol til forordnede gudstjenester hver 14 dag i skoleåret og noen kveldsarrangementer. Når kyrkjelyden blir delt, vil det numeriske forholdet mellom de to menighetene være slik:

Blindheim, Hatlehol/Flisnes og Emblem er områda i tidlegare Ålesund som veks mest. Det er stor aktivitet med nybygging, ny skule og ny idrettshall, som vil gi enda større tilflytting til området

Temaet for visitasen er “Kyrkje i nærmiljøet”. I del en av vistasmeldingen drøftes det hvordan kyrkjelyden fungerer i nærmiljøet og hvilke roller den har her (1.1). Deretter legges det fram tall- og statistikk som sier noe om hva kirken gjør i nærmiljøet og hvordan oppslutning har endret seg de siste årene (1.2). De enkelte aktiviteter beskrives så nærmere (1.3). Del en avsluttes med en beskrivelse av soknets økonomi, bygg og anlegg (1.4).

Temaet for visitasen kan også sees som en utfordring: Hvordan kan kyrkjelyden bli mer synlig og bety mer for bydelen og menneskene der? I del to ser vi på hvilke ressurser kyrkjelyden har (2.1) og utfordringene vi strever med (2.2) for å nå dette målet.

I den tredje delen prøver vi å si noe om hvilke satsninger som er viktig for at kyrkjelyden framover skal kunne bety enda mer i nærmiljøet.

Meldingen har to vedlegg: «Strategidokument for Hatlehol» og «Lokal grunnordning for hovedgudstenester».

Del 1. Hvordan er vi kirke i nærmiljøet?

1.1 Sokneråd og stabs beskrivelse av kirke og nærmiljø

Det er ikke enkelt å fremstille bydelen Spjelkavik kyrkje ligger i med noen få setninger. For likevel å si noe om særpreget området har og hvilken rolle kyrkjelyden spiller, ble stab og forrige sokneråd utfordret til å komme med sine inntrykk. Samtalene blir oppsummert her:

Gudstjenester med tydelig identitet

Gudstjenestene er godt besøkt av mennesker som ønsker å gå til gudstjeneste og som kjenner seg hjemme i kirken. Det er månedlige familiegudstjenester med hvor barne- og ungdomskor deltar og hvor det jevnt over deltar flere hundre mennesker. Nattverddeltakelsen på familiegudstjenestene har økt jevnt i de 10 årene en har jobbet på denne måten og er nå høy. Gjennom korskolen blir både barn og foreldre kjent med gudstjenesten og får innføring i mange temaer knyttet til den og kristen tro. Blant de som er med, aner vi en utvikling fra at det er litt flaut å gå i kirken til at det er en naturlig del av livet.

Kirkekoret er med på en gudstjeneste i måneden og på høytidsdagene. Gudstjenestene preges av god salmesang, høy nattverddeltakelse, mange frivillige som deltar som kirkeverter og medliturger.

Formen på gudstjenestene i Spjelkavik har skapt debatt og engasjement gjennom årene. Derfor er det naturlig at det bevisst ble søkt et annet musikalsk og liturgisk uttrykk da det ble etablert faste gudstjenester på Ålesund folkehøyskole. Slik har gudstjeneste i Spjelkavik og på Hatlehol har vært sitt liturgiske og musikalske særpreg. For noen er det hipp som happ mens andre gudstjenestedeltakere knytter seg til den ene formen framfor den andre. Det har vært uenighet i kyrkjelyden om en skulle gjøre noen av gudstjenestene i Spjelkavik kyrkje mer lik de som er på Hatlehol. Noen mener at nettopp bredde og mangfold i uttrykk er viktig i ein kyrkjelyd som skal favne en så stor og sammensatt kyrkjelyd, og at en derfor godt kan rendyrke tydelig identitet på hvert sitt sted. Men siden en har som mål å dele soknet i to, er ikke dette en varig løsning på behovet for bredde.

Etter sist revisjon av gudstjenesteordningen ble det vedtatt en prøveperiode over to år der en ville ha en gudstjeneste i måneden med liturgisk musikk fra alternativ 2 i gudstjenesteboken.

I tillegg til gudstjenestene på søn- og helligdager, er det månedlige formiddagsmesse med påfølgende lunsj og keltisk kveldsbønn hver 4. mandagskveld. Morgenbønn er det hver uke fra tirsdag til fredag.

Prestene representerer noe av bredden i Den norske kirke, og det jobbes mye med forkynnelsen som vektlegger evangeliet til menneskene som er til stede og kallet til

etterfølgelse. Gjennom menighetens historie har forholdet mellom tradisjon og fornyelse vært mye drøftet. I et område med stor forandring, har en klart å utvikle en tydelig identitet. Gjennom diakoni, trosopplæring, gudstjenester og formidling av kristent forankret kultur representerer Spjelkavik kyrkje noe som ingen andre "tar seg av" i bydelen. Den lokale grunnordningen er vedlegg 2 til vistasmeldingen.

Mangfold

Det har skjedd en voldsom utvikling av området i etterkrigstiden. På 50-tallet var området preget av landbruk. Nå er det gamle tradisjonssamfunnet omformet av utbygging og tilflytting. Derfor er området Spjelkavik sokn dekket av mangfold: I kirkens nærmiljø finner vi mange kristne forsamlinger, en god del narkotikahandel, et kjøpesenter med ambisjoner om å bli Norges største, det største sjukehuset mellom Bergen og Trondheim, svært rike mennesker og svært fattige mennesker, og de fleste former for menneskelig lykke og ulykke.

Kyrkjelyden reflekterer forandringen og mangfoldet. Vi tilbyr fellesskap gjennom korvirksomhet, diakonale tiltak for ulike grupper mennesker, konserter og andre kulturarrangementer, internasjonal kafe og ulike gudstjenester. Svært mange er innovent kirka i løpet av en uke. Lokalene våre er stort sett i bruk hver ettermiddag og kveld. Likevel når vi bare en liten del av befolkningen. For mange befinner kirka seg gjemt bak Moa på alle måter.

Engasjement

Spjelkavik kyrkjelyd har for tiden over 200 aktive frivillige. Mange er engasjert på Hatlehol. Gudstjenestene der blir til i samspill mellom prest og frivillige gudstjenestegrupper. To band står for musikken. Frivillige er med å gjøre rommet klar for gudstjeneste ved å bære stoler og pynte. Det er to-delt søndagsskole under gudstjenestene. Det er alltid kyrkjekaffe.

Også i Spjelkavik er frivillige en viktig del av gudstjenesten. Det er lett å få med seg folk til å bidra på ulike arrangementer. Kirkeverter og medliturger som ikke er satt opp til tjeneste en søndag, bidrar likevel når de ser at det er behov for hjelp underveis.

Spjelkavik kyrkjelyd er velsignet med mange medlemmer som har et høyt engasjement for kyrkjelyden og et sterkt eierforhold til f.eks. gudstjenestene. Det er mye raushet, men av og til kan engasjement føre til høy temperatur i diskusjoner og motsetninger. Dette er langt å foretrekke framfor likegyldighet og allmenn kjedsomhet. Men det er alltid en utfordring å romme meningsmangfoldet og ivareta den enkeltes behov for å bli møtt og respektert.

Fellesskap

Mange mennesker opplever kyrka og kyrkjelyden som sitt hjem og en viktig arena for vennskap. En har i mange år arbeidet bevisst for å styrke dette. Relasjoner blir skapt fra babysang og familiemiddagene til 12-treff for eldre. I korskole- og barneklubbarbeidet blir både barn- og foreldre knyttet til hverandre, gudstjenesten og kyrkjelyden. Filmklubben har vært viktig for ungdommer i en krevende livsfase. Gudstjenestene på både i Spjelkavik og Hatlehol fungerer som møteplasser hvor vennskap bygges. På Hatlehol er det alltid kyrjekaffe. I Spjelkavik kyrkje har det vist seg at det særlig på høytidsdager er det mange som er på kirkekaffe. De dagene slett ikke “alle” har en familie de skal hjem og spise middag sammen med, er viktige dager å legge til rette for fellesskap.

Samarbeid

Kirken samarbeider med de fleste skolene og barnehagene som ligger i soknet. Både videregående, ungdomsskoler og barneskolene deltar på gudstjenester før jul. De fleste barnehagene har julegudstjenester på programmet, mange får også besøk av ansatte før påske. Vi har en del skolebesøk hvor særlig kirkerommet og kirkekunsten er i sentrum. Vi merker økt etterspørsel etter besøk i kirka og besøk på skolene av ansatte, men vi har nok ikke så mye å gå på her kapasitetsmessig.

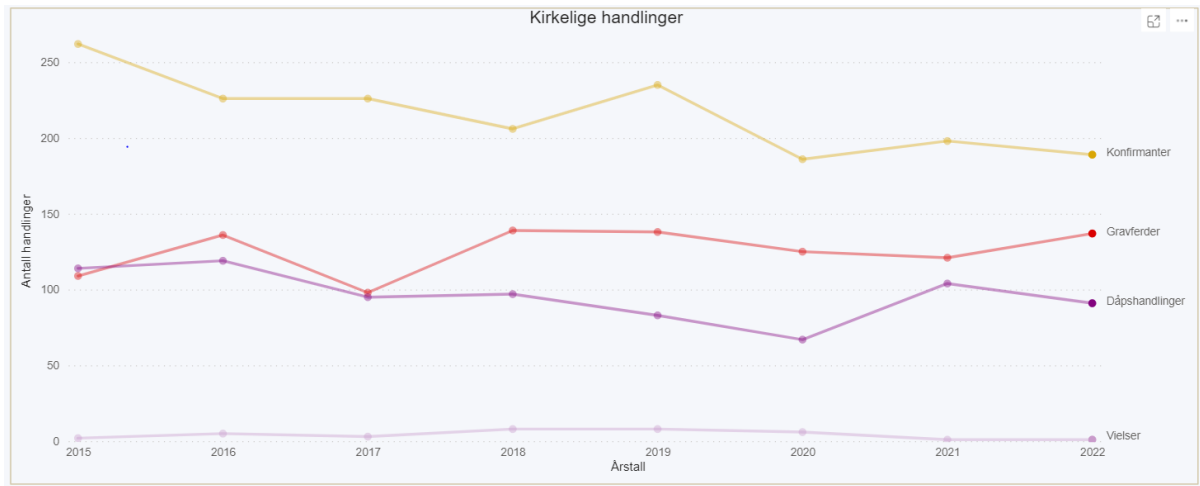
Vi har fast andaktsturnus på sykehjem og andre aldersinstitusjoner i bydelen. Vi merker at det er en utfordring at beboerne er stadig sykere. Det blir flere eldre, og det er et mål for kommunen at de skal bo hjemme lenger. Færre er i stand til å delta på andaktene. Mange av de som før ville fått plass på sjukehjem bor nå hjemme er ganske isolert. Vi mangler den kontaktmuligheten vi før ville hatt med mennesker i denne gruppen. Kan hende er det viktig å utvikle samarbeid med hjemmesjukepleien om dette. På Blindheim sjukeheim har vi i samarbeid med institusjonen tilbud om fast samtale for pasienter hver 14. dag. Her og ved de andre institusjonene synes det å fungere greit at personalet formidler kontakt med prest/diakon når brukere eller deres familie ønsker det.

Ålesund kommune har i år opprettet en klinsk etikk komite som skal bistå ved etiske spørsmål som oppstår i helse- og omsorgssektoren. Soknepresten er med i denne komiteen som møtes en gang i måneden for å drøfte konkrete saker.

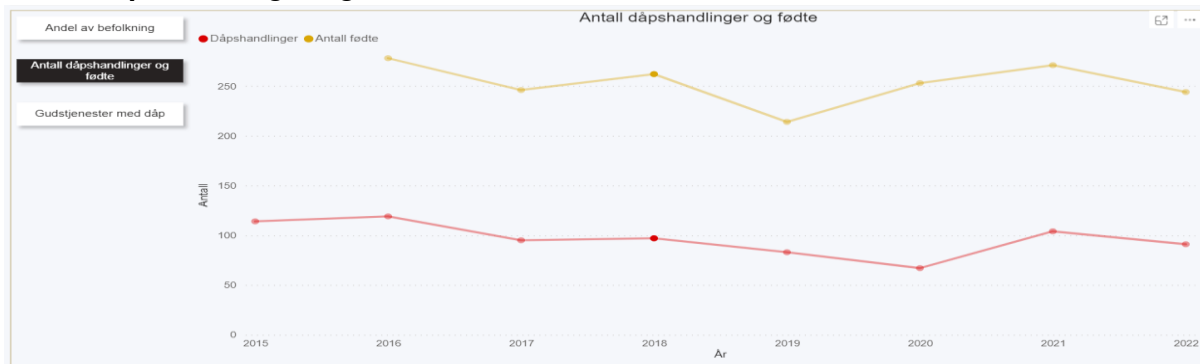
1.2 Tall og statistikk

Forrige visitas i Spjelkavik var i 2014. Her følger en del grafer hentet fra “Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet” som viser noe av utviklinga som har vært siden da. Koronatiden preger selvsagt tallene og gjør det vanskelig å si noe om trender over tid. Vi mener selv at mange av grafene er på god vei opp igjen. Men dåpstallene er en stor bekymring.

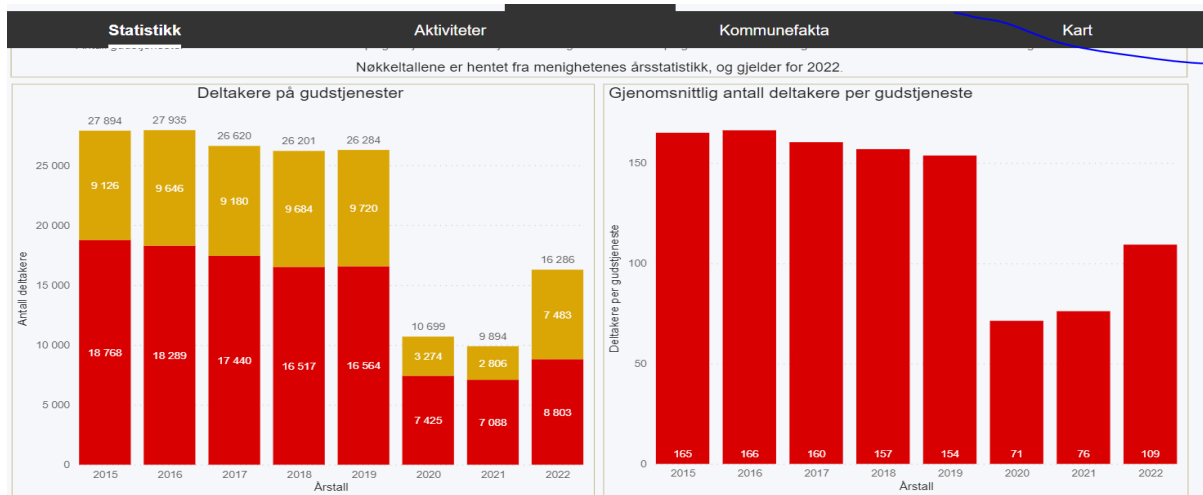
Kirkelige handlinger:

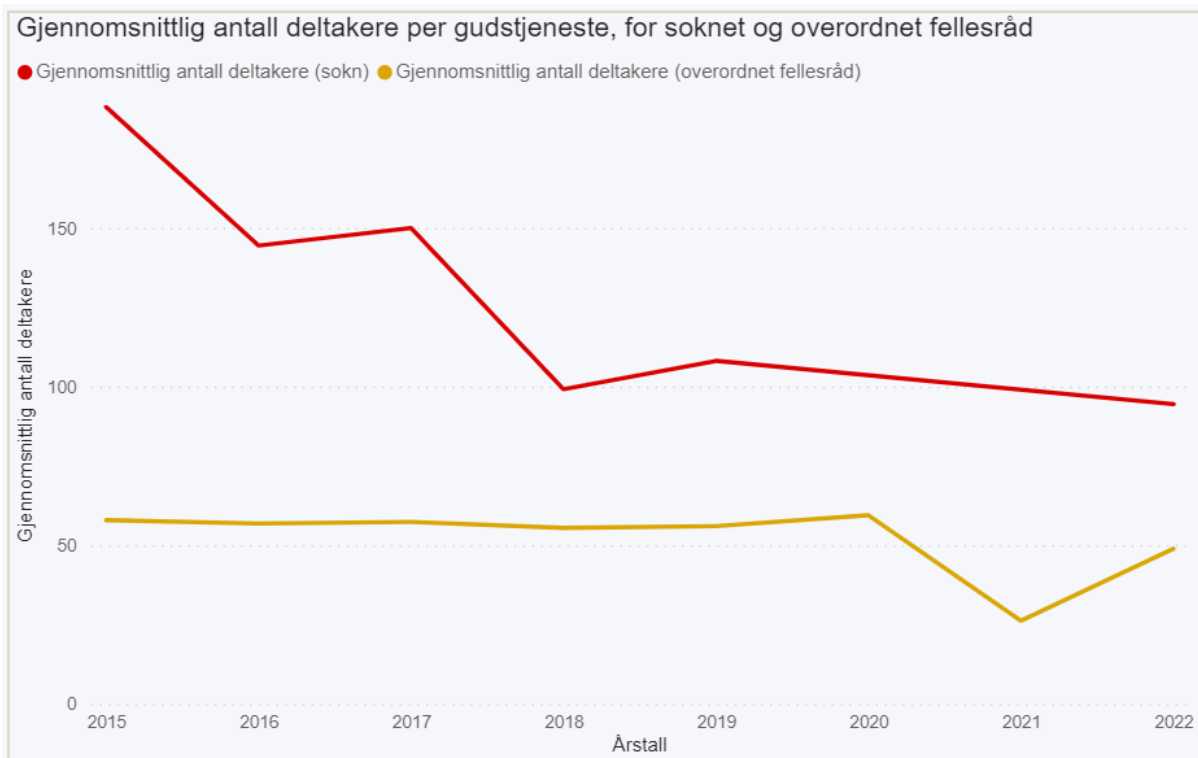

Antall dåpshandlinger og fødte

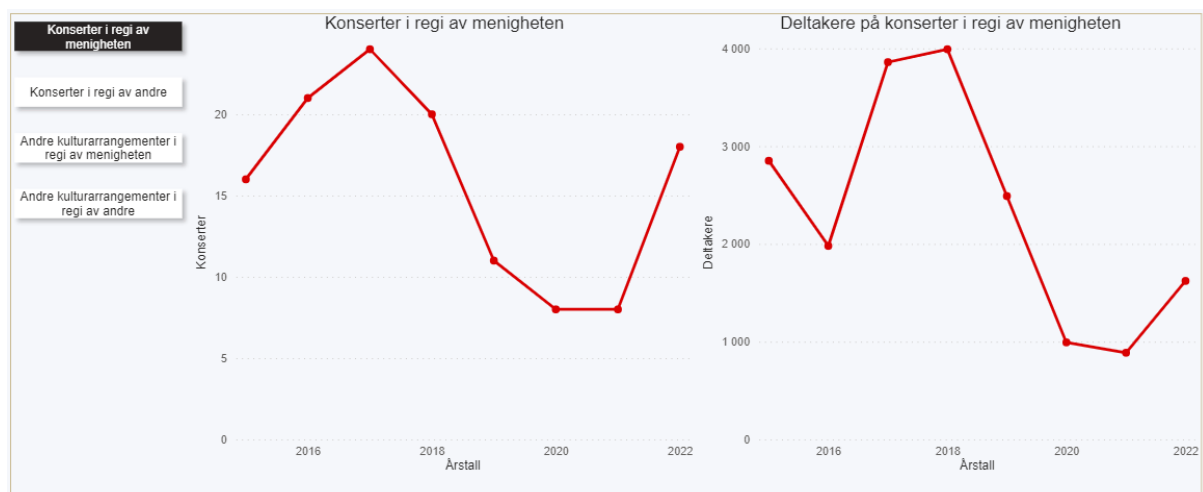

Gudstjenestedeltaking

Konserter arrangert av kyrkjelyden

Situasjonen i 2022

Under er forrige års statistikk som oppsummerer noe av tilstanden nå.

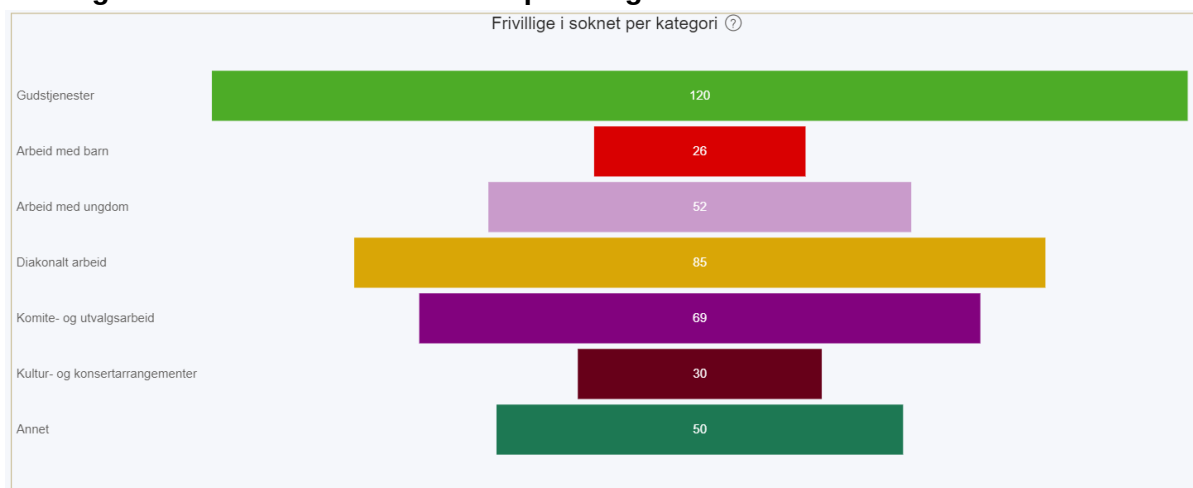
28. Årsstatistikk for Den norske kirke 2022

1 Opplysninger om soknet			
1.1	Soknets kommunenummer		
	1507		
1.2	Fellesrådets navn	Fellesrådets organisasjonsnummer	
	ÅLESUND KYRKJELEGE FELLESRÅD	823620802	
1.3	Soknets navn	Soknets organisasjonsnummer	
	SPJELKAVIK SOKN	976996925	
1.4	Soknets adresse	Postnummer	Poststed
	Vestmoa 20	6018	ÅLESUND
1.5	Navn skiemeansvarlig	E-post skiemeansvarlig	Telefonnummer
	Hans Roar Aas	postmottak@kyrkja.alesund	70165300

2 Kirkelige handlinger			
For føring av de kirkelige handlingene vil medlemsregisteret være et utgangspunkt for grunnlagstall.			
2.1	Hvor mange ble konfirmert i soknet?	189	Antall deltakere
2.2	Hvor mange kirkelige vielser ble utført i soknet?	1	
		70	
2.3	Hvor mange forbønnshandlinger for borgerlige inngåtte ekteskap ble utført i soknet?	0	
2.4	Hvor mange kirkelige gravferder (jordpåkastelser) ble forrettet for soknets befolkning?	137	
2.4.b	...Hvor mange av gravferdene ble forrettet i soknets kirke(r)?	113	
2.5	Hvor mange deltakere var det ved gravferder forettet i soknet?	16950	

3 Gudstjenester				
3.A Antall gudstjenester og deltakere				
	Antall gudstjenester	Antall deltakere		
3.A.1	Avholdt på søn- og helligdager?	99		
3.A.2	Avholdt utenom søn- og helligdager?	50		
3.A.3	Totalt (sumfelt)	149		
3.B Fordel totalt antall gudstjenester på nytt, etter hvilket sted de foregikk				
	Antall gudstjenester			
3.B.1	 i soknets kirke(r)?			
	143			
3.B.2	 på institusjon i soknet?			
	6			
3.B.3	 på et annet sted, verken i soknets kirke(r) eller på institusjon i soknet?			
	0			
3.B.4	Totalt antall gudstjenester (NB!! Summen skal være lik 3.A.3)			
	149			
3.C Hvor mange av følgende typer gudstjenester ble gjennomført?				
	Antall gudstjenester	Totalt antall til nattverd	Totalt antall til skriftemål	Totalt antall deltakere
3.C.1	Gudstjenester med nattverd	90	6087	
3.C.2	Gudstjenester med skriftemål	0		
3.C.3	Hovedgudstjenester særlig tilrettelagt for barn	9		1389
3.C.4	Gudstjenester særlig tilrettelagt for ungdom	0		
3.C.5	Gudstjenester særlig tilrettelagt for barnehagebarn	5		620
3.C.6	Gudstjenester særlig tilrettelagt for skoleelever	12		3577
3.C.7	Gudstjenester med dåp	30		4360
3.C.8	Konfirmasjonsgudstjenester	10		4337
3.C.9	Julaftensgudstjenester	4		1120
3.C.10	Gudstjenester i påsken	8		756

Frivillige medarbeidere i 2022 fordelt på kategori

1.3 Beskrivelse av de enkelte aktivitetene

Her vil vi presentere det arbeidet som gjøres i regi av stab, sokneråd, utvalg og frivillige medarbeidere i soknet. Vi regner ikke gudstjenestene som en "aktivitet". De er navet alt kretser rundt, derfor ble disse beskrevet over med overskriften «Gudstjenester med tydelig identitet».

Kultur/konsserter

Kulturarbeid har alltid vært viktig i kyrkjelyden. Kirken er et utmerket konsertlokale. Det siste året er både lydanlegg og lys kraftig oppgradert. Vi får også bygd opp kompetanse i staben til å bruke dette. Slik blir det enklere å arrangere f.eks konserter. I mange år var "Kulturdagane i Spjelkavik kyrkje" en storsatsing. Etter en bred evaluering har en funnet at en nå heller vil satse på et jevnlig konserttilbud der en bygger merkevaren "Kultur i Spjelkavik kyrkje". Målet er å tilby konserter av høy kvalitet som åpner kirken for mennesker med ulik relasjon til kirken og dessuten presenterer kirkelig kultur som ingen andre i området prioriterer.

Kirkekoret har flere konserter. Ofte i samarbeid med andre. Ellers legger vi til rette for at andre kor skal få bruke kirka til konserter.

Kulturarbeidet er med å gjøre kirken nærværende for mange mennesker i byen.

Trosopplæring

Under er breiddetilbudene i trosopplæringen presentert:

Breiddetilbod:

Alder	Tilbod	Utdeling	Gudsteneste	Timar	Mål - Hva er formålet med tiltaket?
0	Dåpssamling og dåp	Bilde med kveldsbøn, dåpslys ...	Dåp i gudsteneste	4	Informere foreldre og fadrar om innhaldet i dåpen, praktisk gjennomgang av dåpshandlinga og gi kjennskap til kyrkjelyden sitt trusopplæringstilbod.
0	Babysang		NEI	16	Godt samspel mellom foreldre og barn. Bygge nettverk. Motivere til trusopplæring i heimen. Lære enkle rim/regler, kveldsbøn og enkle barnesongar av ulikt slag
1	1-årstreff	Foldebok: Julebarnet	NEI	2	Gi foreldra hjelp til trusopplæring i heimen og lære kristne barnesongar. Skape tilknytning til kyrkja si og lære om julebodskapen
2	2-årstreff	Foldebok: Noa	NEI	2	Gi barn og foreldre tilknytning til kyrkja, lære kristne barnesongar og høyre bibelfortelling frå GT. Rekruttere til kontinuerlig arbeid.
3	3-årstreff	Bok: Jona	NEI	2	Gi hjelp til trusopplæring i heimen - med fokus på song og formidling av bibelfortellingar.
4	Undretur	4-årsbok	JA	4	Bli kjend i kyrkja og få eit eigarforhold til si kyrkje. Oppleve fellesskap med andre barn og vaksne i kyrkja
6	Påskeverkstad	Bok: Barabbas	NEI	2	Lære om kva som hende i påska med Jesus og om kristne påsketradisjonar
7	1.-klassedag	6-årsbok: Tre i eit tre	JA	5	Kjenne seg verdifulle og unike, elska av Gud. Oppleve fellesskap med andre barn, ungdommar og vaksne i kyrkja. Få kjennskap til forvaltning av jordas ressursar.

8	2. klasseklubb		NEI	8	Lære bibelfortellingar. Oppleve fellesskap i kyrkja med jamaldra. Rekruttere inn i LEGO-klubben (samling 4 er deltaking på LEGO-klubb).
9	Fisketur og skattejakt	Bok: Skatten i Liljedal	NEI	5	Bli betre kjend med skaparverket. Lære om Guds omsorg og gåver til oss, og om naturen som gir oss føde

10	Tårnagenthelg	Tårnagent-effekter	JA, hausttakkefest	8	La barna utforske kyrkja, klokketårnet og Bibelen. La barna utfordre seg sjølv, kyrkjelyden og nærmiljøet med oppdrag som startar i Bibelen sine forteljingar.
11	Dåpsfest for 5. klasse	NT	JA	5	Lære om dåpen som fellesskap med kvarandre og i kyrkja, skape medvit om dåpen. Bli kjend med Bibelen (NT).
11	Lysvaken	Salmebok	JA – hente-gudsteneste	10	La 6. klassingane oppleve at kyrkja rommer alle -heile døgnet, heile livet. Å dele tradisjoner og verdier. Oppleve fellesskap med kvarandre og kyrkjelyden som gir glede og energi - heile døgnet, heile livet. Vere ein nyskapanede kyrkjelyd som gir omsorg - heile døgnet, heile livet. Feire kyrkja sitt nyttår. Rekruttere til Aktivitetsklubben i kyrkja.
13	Juniorkonfirmasjon		NEI	8	Oppleve at kyrkja har plass til alle.
14	Fredagsfilmen (8. klasse)		NEI	6	
15	Konfirmasjon	Bibel	JA, fleire	60	Gi gode vekstvilkår for truslivet som vart gjeve i dåpen. Hjelpe udøpte fram til dåp og kristen tru.
15	MILK (Minilederkurs)		NEI	34	Styrke trua hos kursdeltakarane. Danne grunnlag for å videreutvikle ein leiaridentitet. Integrere fjorårskonfirmanter i menighetens arbeid. Styrke eksisterende arbeid og bygge opp nytt ungdomsarbeid.

Her er en framstilling av andre tiltak i trosopplæringen med deltakertall fra 2022

Alde r	Tilbod	Antall samlinger	Snitt oppmøte	Unike deltakarar	Kommentar oppslutning
0-50	Familiemiddag	16	20	45	
0-50	Familieleir	1	11	11	
0-100	Julefest for store og små	1 (2023)		Over 200	
5-12	Søndagsskolen Spjelkavik				Ikkje i drift i 2022
5-12	Søndagsskolen Hatlehol	16	8	40	
1-2	Mini-Cantus	34	25	44	
3-5	Cantus Vialis	18	40	87	
6-7	Aspirantkor	29	18	41	
8-18	Barne- og ungdomskantoret	52	22	28	
8-11	LEGO-klubben	11	9	26	
12-14	Aktivitetsklubben	12	11	46	
15-18	Filmklubben	16	7	21	

Diakonale tiltak

Inkluderande fellesskap

Samling for konfirmantforeldre i oktober med tema som kan støtte dei i oppgåva som foreldre. Kombinert med informasjon om konfirmantåret.

Kyrkjeklubben har samlingar annankvar veke. Kyrkjeklubben deltek på gudsteneste i februar, er på tur til Brusdalsheimen i juni og har julefest i desember. Oppmøtet er på 16-27. Johan Grytten er fast med som muskar. Medarbeidargruppa er ny siste to åra. Det er gledelig at nye frivillige er med!

Julegudsteneste vart gjennomført i gymsalen på Bogneset i starten av desember 2022. Kommunale dagtenestene hadde ikkje kapasitet til å komme til kyrkjerommet. Her er det ope kvar julegudstenesta blir i år.

Formiddagsgudsteneste. Kvar første onsdag i månaden er det formiddagsgudsteneste med felles lunsj etterpå. Desse gudstenestene har kateket, diakon og tkateket i trosopplæringa spesielt ansvar for, i samarbeid med prest. Tilbodet er no godt etablert og det er mange som set pris på desse gudstenestene og jamt er her 30 som møtes.

12-treff. Nokon av dei frivillige på 12-treffet har vore med i 20 til 30 år. Det er høg kvalitet på arbeidet og pådekka bord, snittar og wienerbrød inviterer til god matlyst og fellesskap med gode samtalar. Vårprogrammet var: Johan Grytten med egne dikt og kornett, Peer Gynt ved Lidvar Nygjerde, Tavle-Jakob ved Torbjørn Akslen, Ei lyrisk reise ved Jarle Dyb, historier frå leirliv ved Hilde Lukkedal og Blindheim musikkor. Seniortreffet samlar mellom 30 og 60 personar. Haustsemesteret blir starta med seinsommartur til Brusdalsheimen.

Torsdagskveld i kyrkja er undervisning for vaksne som samler vel 20-30 kvar gang. Tema for våren var: Jobs bok ved Bjarte Hove, Lina Sandell salmekveld i samarbeid med kyrkjekoret, pilgrimstema ved Øystein Braaten, kvardagspsykologi ved Anders Grytten, Kristussentrert Yoga ved Rigmor Dahl og Barn i Bibelen ved Sølvi Ulvestad. Hausten 2023 er Torsdagkveld i kyrkja 10 år.

Internasjonal kafè si styringsgruppe består av frivillige frå kyrkjelyden, Røde kors og Norsk folkehjelp. Ein laurdag i månaden blir det servert mat til kring 70 frammøtte. Dette er eit viktig arbeid for å få til gode møte mellom menneske med ulik bakgrunn og frå ulike land. Ukrainsk foreining har i tillegg fått lånt kyrkjekjellaren fleire laurdagar til sine arrangement.

Kyrkjeaffi: Det er gledeleg med dette fellesskapet etter gudstenester. Konfirmantforeldre, misjonsforeiningar og andre frivillige har stilt med kaker. Oppmøtet er jamt 50-70 gjestar. Det er no innarbeida med suppe etter skjærtorsdagsgudstenesta. Og oppstart av haustsemesteret vert markert med grillfest etter gudstenesta.

Cross yoga: Det er fysisk trening med siktemål på å få sterkere og smidigere muskler, øve på mentale holdninger som kan hjelpe oss til å mestre livets utfordringer og det viktigste: At vi åpner oss for han som har vist hva kjærlighet er; Jesus. Hans godhet har en helbredende virkning på tanker og sinn, kanskje kan vi stoppe opp og lytte til hva han ønsker å si oss?

Torskemiddagen i mars samla 66 personar. Det er mat til mange fleire! Her er det ei fast frivillig gruppe som står for arrangementet. Det er no 20 år sidan torskemiddagen vart arrangert første gang!

Kyrkjekaffi 1. juledag. Det har vore open julefeiring i Spjelkavik kyrkje i 22 år og etter at dette vart avslutta, kom ideen om kyrkjekaffi 1. juledag. I 2019 og i 2022 var omlag 70 samla til god prat og innkjøpt marsipankake etter gudstenesta. Dette vil vi fortsette med.

Mat og prat er eit nytt tilbod i haust der diakon, Sølvi Ulvestad frå TRU, Anne Grete Juliebø og Randi Stige Øvstebø er med. Vi profilerer tilbodet på Borgund vidaregåande skule, der mange elevar i 1. og 2. klasse bur på hybel.

Nestekjærleik

Keltisk kveldsbøn er no innarbeidd som kveldsgudsteneste ein måndag i månaden. Her går musikk- og songglede hand i hand med stillheit, og formidling av Guds ord i dikt, bønner og refleksjonar. Keltisk kveldsbøn har ei stor medarbeidargruppe med tekstlesarar, lydmann, forsongarar og musikarar på gitar, fele, fløyte/trompet og piano. Det er rundt 20 som samlast jamt. Her er det plass til fleire. Etter nokre av samlingane er det kyrkjekaffi i våpenhuset eller bakerst i kyrkja. Det var diakonvigsling på Keltisk kveldsbøn i januar.

Stille dag med Geir Gundersen i februar, samla 34 frå heile Sunnmøre. Neste gang er planlagt til 3. februar 2024.

Institusjonsandakter: Sangstund med andakt annakvar veke, samt gudsteneste skjærtorsdag og lisjejulafte; på Blindheim omsorgssenter, Spjelkavik omsorgssenter og Åse helsehus. Månadleg hyggetreff/sangstund på Blindheim bokollektiv og Moa aldersboliger.

Samtaletid på Blindheim omsorgssenter annakvar onsdag. Dette tilbodet vart oppretta etter sist bispevisitas og har no eksistert i fleire år. Tilbodet til pleiarane med «pusterom/kvilepuls» er blitt gjennomført omlag ein gang per månad, men vart avslutta våren 2022.

Tap, livsmot og håp. Undervisning på konfirmantleir ved diakon i samarbeid med prest.

Minnegudsteneste på allehelgensaftan er innarbeidd. Etterlatte får invitasjon og det er minning av døde siste året. Dikt, musikk, kyrkjekaffi.

Sorgsamling i juni og i november: «Møte med sorgen og livet som går videre.» Samling for dei som har mist ein av sine nærmaste. Vi snakkar om kva sorg og tap gjer med oss og om kva som kan hjelpe til livsmot. Diakon og prest gjennomfører dette kurset.

Sorggruppe: To grupper vart gjennomført med 5-6 samlingar vinteren 2022/2023. Etterlatte blir invitert til oppstart av ny sorggruppe frå oktober 2023. Diakonar i Ålesund står saman om å invitere til sorggruppe og tilbodet er ope for alle også utanom kommune- eller soknegrensene.

Kamp for rettferd

Fasteaksjonen til Kirkens nødhjelp har gode resultat kvart år.

Misjon: Kyrkjelyden har misjonsutval og har misjonsavtale med NMS og Himalpartner. I gudsteneste er misjon med i forbøn, offer og informasjon. Vi har egne misjonsgudstjenester i Spjelkavik og på Hatlehol.

Vern om skaparverket

Grøn kyrkjelyd: Målet er å behalde Spjelkavik kyrkjelyd som grøn kyrkjelyd.

Arbeidet Hatlehol kyrkjelydsutval har ansvar for

Soknerådet har delegert ansvar for gudstjenester og kyrkjelydsarbeidet ellers som på Hatlehol til «Kyrkjelydsutvalet for Hatlehol». Utvalget har ikke økonomisk ansvar. Her er en oversikt over noe av arbeidet utvalget har ansvar for:

- **Søndagskolen og Bibelgjengen er revitalisert!** Hausten starta med oppstartsfest for søndagsskolen. Det vart ein suksess og arbeidet har gått godt ut over hausten!
- **Heime på Hatlehol:** Fleire arrangement med lav terskel for å invitere naboer og venner. Siste gang var salen helt full.
- **Gudstenestedeltakinga:** Etter ei vanskeleg tid med koronarestriksjonar har deltakinga steget jamt gjennom 2022 og 2023. Nå er det stort sett over godt over 100 mennesker tilstede.
- **Strategiarbeidet:** Strategiarbeidet blei fullført i våren 2022 og lagt fram for soknerådet.

- **Frivillighet:** På Hatlehol er det eit imponerende, stort frivillig diakonalt arbeid. Her er kyrkjekaffi etter kvar gudsteneste, fellesskapsgrupper, «Heime på Hatlehol» og basar.
- **Basaren.** I 2023 ble basaren svært vellykket. Over 90.000 kr kom inn.
- **Finans- og plankomité for Hatlehol kyrkje** jobba med dialog med dei politiske partia i samband med kommuna sitt budsjettarbeid.

Planer, strategidokument og lokal grunnordning

Kyrkjelyden har planer for gudstjenestefeiring (vedlagt), diakoni, trosopplæring og kulturarbeid som svarer på dette. Fellesskapet som er knyttet til gudstjenestene på Hatlehol utarbeidet også et strategidokument som ble vedtatt av soknerådet våren 2022 (vedlagt).

1.4 Økonomi, bygg og anlegg

Soknerådets økonomi

Spjelkavik sokneråd har ein god økonomi og har hatt det dei siste åra. Dette har gjeve soknerådet mogelegheit til å gjere nødvendige oppgraderingar i kyrkjekjellar og investeringar av teknisk art i kyrkjerommet.

Kyrkjeoffer

I 2022 ble det samla inn kr. 530 820,- av dette gjekk kr. 250 224 til eksterne formål. Spjelkavik sokneråd har eit ønske om at fordelinga mellom interne og eksterne formål skal være ca. 50/50. Etter at gåver gitt gjennom kyrkjeoffer var på ein nedgåande trend frå 2012 til 2017, så vi i 2018 og 2019 at pila gjekk oppover igjen og kyrkjelyden fekk inn meir i offer. Soknerådet trur at mogelegheita for digital innbetaling med Vipps har hatt ein god effekt. Vi har enda ikkje tal frå eit heilt korona-fritt år men håper at vi kan ta opp igjen den gode framgangen frå dei to siste åra før pandemien.

Gjevareteneste

Gjevartenesten har vært relativt stabil dei siste åra og for 2022 var talet kr. 157 408,- Den faste gjevartenesta i Spjelkavik sokn går til kyrkjelege aktivitet men mange gjer også fast til ny kyrkje på Hatlehol.

Innsamla midlar til Hatlehol kyrkje

Opp gjennom åra har kyrkjeringane på Blindheim trufast samla inn pengar til ny kyrkje på Hatlehol. Kyrkjebasaren har vore ei god innsamlings kjelde men også eit viktig arrangement for å skape eit engasjement, ein kyrkjelyd. Fleire har også valt Hatlehol kyrkje som formål ved minnegåver og frivillige produserer og sel «kyrkjeved» for å samle inn midlar. For nokre år sidan fekk også Spjelkavik sokneråd ei testamentarisk gåve øyremerka Hatlehol kyrkje. Til saman har desse midlande no passert 12 millionar!

Fellesrådets økonomi

Økonomien er i stor grad påverke av tilskott frå Ålesund kommune. Tilskottet utgjer ca. 70% av det samle budsjett, som er i 2023 på ca. kr. 43,9 millionar.

Etter kommunesamanslåing har Fellesrådet vært påverka av Korona og deretter den påfølgjande økonomiske krisen. Fellesrådet måtte gå på en innsparing på kr. 4.5 mill. i 2021 og fekk i same året beskjed frå kommunen om eit nedtrekk på 8% frå 2022. Dette førte til at Fellesrådet måtte tenkje helt nytt for å ta vare på alle funksjoner som leverer den gode tenesta til sokna. Dermed var stillingar som er fullfinansiert av bispedømme og stillingar med lovpålagte oppgåver verna. Valet om å ta vekk dagleg leiar stillingane var utroleg tungt, men i omorganiseringsprosessen var det der det var mogleg å gjere innsparingar. Fellesrådet måtte vedta blant annet:

- ❖ Ta vekk møtegodtgjering for alle soknerådsmedlemmer frå 2021
- ❖ Redusere 10% organiststilling i Spjelkavik kyrkje og 10% i Haram
- ❖ Redusere og gjere om dagleg leiar stillingar frå seks stillingar til to leiarar og ein rådgivar
- ❖ Gjennomgang og reforhandlingar av avtaler
- ❖ Reduksjon av leide lokalar for å nemne noko

Dermed vedtok Fellesrådet å ta ut alle dagleg leiarar og erstattar disse med to avdelingsleiarar og en rådgivar for sokn. Avdelingsleiar for kyrkjelyd har personalansvar for alle tilsette i kyrkja bortsett frå kyrkjetenaren. Det personalansvaret har avdelingsleiar for bygg og anlegg og gravplass. Rådgivar for sokn er ansvarleg for alle soknet sine rekneskap og støttespelar for sakshandsaming.

Den nye organisasjonsmodellen ble iverksett 1.6.2022 og skal nå evaluerast i desember. Innan den tiden har mykje rundt oss forandra seg. Kommunesamanslåing har ført etter fire år til kommunedeling, noko som fører også til delinga av fellesråda frå 1.1.24. Vår organisasjon blir mindre frå nyttår, og går frå 12 til 7 sokn. Den kyrkjelege omorganiseringa med en arbeidsgivarlinje blei også lagd vekk, nå skal ein fortsette med to arbeidsgjevarlinjer.

Spjelkavik kyrkje

I tillegg til utgifter for tilsette og andre utgifta, må kyrkjebygget vedlikehaldas. Spjelkavik kyrkje er kun 36 år, men må gjennom ei større vedlikehald i 2024 som skal utførast på taket

og som vil ligga på ca. kr. 1.2 mill. I tillegg ser ein på arbeidsplassar i brakkane. Også her må det ei oppgradering til. Utgifter på dette er under arbeid.

Hatlehol kyrkje

Prognoser for den kommunale økonomien er dessverre ikkje god og vil ha en direkte konsekvens for vår verksemd. Når det gjeldar Hatlehol kyrkje så har ein i mange år kjempa for kyrkjebygget. Det har vore en svært vanskeleg prosess. Diverre måte ein gå vekk frå det tidlegare kyrkjebygg pga manglande løyvingar. Rapporten frå Novaform AS visar til utfordringar ein hadde møtt om ein hadde velja å bygge, om ein hadde fått løyvinga. Fellesrådet har fått tildelt kr. 5.5 mill. og om ikkje Ålesund kommunestyret vedtar noko anna, er det satt av kr. 95 mill. i 2024 og 55 mill. i 2025 i økonomiplanen for 2024-2027. Kyrkjelyden har over lang tid sjølv samla inn midlar til finansieringa av kyrkja. Det er vitskapeleg bevist at lokalsamfunn med eit velfungerande kyrkjelydsliv har en stor positiv innflytelse og ringverknad for lokalsamfunnet.

Bygg og anlegg

Spjelkavik kyrkje

Eksteriør

Fellesrådet har eit laupande vedlikehald av kyrkja. Som så mange andre kyrkjer har også Spjelkavik kyrkje hatt utfordringar med tanke på vatn som finn veier inn gjennom tak, vindauge og gjennom bakken. Sidan sist visitas i 2014 har Ålesund kyrkjelege fellesråd gjort mykje arbeid for å utbetre dette. På taket har skøytar og integrerte takrenner blitt gjennlodda. Det er lagt varmekablar i alle takrenner for å hindre isdanning som igjen fører til lekkasjar. Vindauga har fått nye pakningar og listverk. Taket har også fått snøfangarar. Eit av romma i kjellaren (søndagsskulerommet) har blitt totalrenovert pga innsig frå grunnen på nordsida av kyrkja. Sidan har det blitt gjennomført eit omfattande arbeid for å betre dreneringa rundt kyrkja. Kyrkja fekk i 2015 nye utvendige hovuddører.

Kyrkjerommet

Utsmykkingsnemnda i Spjelkavik har gjennomført fleire prosjekt i tett samarbeid med kunsthåndverkaren Kjell Gunnar Overøye. Hausten 2015 fekk kyrkjelyden på plass fire Vigslestolar utført i ask. I same tidsrom laga Overøye også ein adventslysestake i blånert stål. Det har vore viktig for utsmykkingsnemnda å få på plass ein heilskap i det estetiske uttrykket i det liturgiske utstyret som er mykje brukt i samband med gudstenester og gravferd. Derfor gjekk nemnda i gang, saman med Overøye i 2018 og fekk på plass ny haldar for dåpslys, to 7-arma lysestakar og jordhaldar til jordpåkasting. Materialet Overøye har brukt er blånert stål, behandla på ein særskild måte. Han er smed og har utført arbeidet sjølv.

Soknerådet hadde ein del øyremerkte midlar til utsmykking og med god hjelp av gåver frå folk i kyrkjelyden har desse prosjekta blitt gjennomført. Spjelkavik sokneråd er glad for engasjementet, kunnskapen og stå-på vilja utsmykkingsnemnda har hatt gjennom desse prosjekta!

Det er også gjennomført tekniske oppgraderingar: i 2021 fekk kyrkjerommet ein ny teknisk pult for styring av lyd og lys bake i kyrkjerommet. Idé og design var det kyrkjetenar Solrun Berstad som stod bak, ho kontakta Limstrand Interiør som bygde pulten etter våre teikningar. I same periode fekk kyrkjerommet også ny projektor og eit større lerret.

I fleire etappar har også lydanlegget blitt fornya med nye moderne høgtalarar, forsterkarar, miksepult og anna teknisk utstyr. Mange av desse prosjekta har blitt finansiert som eit spleiselag mellom Spjelkavik sokn og Ålesund kyrkjelege fellesråd.

Kontor

I kontorfløya har det kombinerte dåpsventerom og lunsjrom for dei tilsette blitt pussa opp med ny sofa, bord og ein ny kjøkkenkrok.

Kontorbrakker:

Spjelkavik kyrkje har lenge hatt fire samankopla kontorbrakker/modulbrakker som ei midlertidig løysing for å kompensere for manglande kontorplassar i kyrkjebygget.

Brakkene gir kontorplass til fem personar, møterom og litt lagerplass. Brakkene har vore plaga med fuktskadar i vegg ved vindauge, og har lenge vore planlagt utbetra. Eit innbrot i brakkene i september i år har gjort ytterlegare skade på brakkene.

Nye vindauge er innkjøpt og eit snekkarfirma er engasjert for å ruste opp brakkene til ein akseptabel standard. Arbeidet er planlagt ferdigstilt i år.

Kyrkjekjellar

Spjelkavik kyrkje har gode, bruksvennlege lokale i kjellaren. Dette gjev rom for å drive eit aktiv i arbeid for barn, unge og vaksne også utanfor kyrkjerommet. Sidan sist visitas har kjellaren gått gjennom store oppgraderingar:

Kjøkkenet er pussa opp, med blant anna nye benkar, oppvaskmaskin og eit kjølerom.

Kyrkjelydssalen har vært gjennom ei omfattande oppussing, ein komité av frivillige og kyrkjetenar har planlagt og gjennomfør oppgraderinga. Salen framstår som ny og kyrkjelyden har fått eit svært godt lokale til kvardag og fest.

Kapell, etter at fellesrådet renoverte «søndagsskulerommet» har det no blitt innreda som eit kapell. Kapellet blei innvia av biskop Midttømme i 2015.

Filmrom, kapellan Hove driv ein filmklubb for ungdom og har vært pådrivar i dette prosjektet. Eit av romma i kyrkjekjellaren har blitt ein skikkeleg kinosal for ca 25 personar, med kinostolar, god lyd, projektor og lerret. Filmrommet brukas også aktivt i konfirmantundervisninga.

Moa urnelund

Moa urnelund ligg tett ved Spjelkavik kyrkje og vart etablert og teken i bruk i 2018. Eit viktig mål med etableringa var å auke kremasjonsandelen for Ålesund aust, som tilhøyrar Spjelkavik sokn.

Spjelkavik hadde ein kremasjonsandel som var betydeleg lågare enn sentrumsområdet i Ålesund og urnelunden vart etablert for å være ein attraktiv urnelund som skulle smykke Moa og være tiltrekkande på folk, slik at ein ønska å ta den i bruk.

Moa er ein handelsstad med mykje infrastruktur, trafikk og aktivitetar og urnelunden vart utforma for å kunne ivareta behovet for stille soner.

Arealet er på ca 6-7000 m² og har 450 urnegraver med plass til 4 urner i hver, samt en navnet minnelund med plass til 300 urnegraver.

Hovedelementa er:

- Skjerming i form av en bred ytre ramme mot sør og vest
- En skjerming som har en annen prydverdi og som knyttes mere mot kirka, i nord og øst.
- En forbindelse gjennom området i form av en buet akse som leder mot kirken.
- En sentral plass langs aksen.

Urnefeltta er delt inn slik at det er ein hekk på kvar side, ei rad med urnegraver til 4 urner, og ein grasgang for å gå på. I vedtektene for gravplassar i Ålesund er det ein særbestemmelse for Moa urnelund: «På Moa urnelund kan gravminne ikkje være høgare enn 50 cm, breiare enn 40 cm og tjukkare enn 30 cm».

Før etableringa av Moa urnelund var kremasjonsandelen i Spjelkavik sokn under 20%. No har andelen kremerte stege i Spjelkavik sokn til over 60%. Urnegravlegging har stege år for år på nye Moa urnelund. Det er i dag ca. 165 urnegraver og talet på namna minnelund er på 35 urner.

Den namna minnelunden er lokalisert i den søndre delen som er ganske skjerma, og ligg lavast i terrenget. 3 av murelementa vert brukt til minnevegg og urner vert sette ned i grasarealet framfor.

For namneplatane vert det forbora hol i veggane. Etterlate kan sette ned blomster på blomsterplater framfor minneveggane. Det er valt eit einsarta grønt bunndekke framfor muren.

Urnelunden har vist seg å krevje mykje stell og arbeid frå driftsavdelinga, samt grøntkompetanse, og det er ønskeleg med ei styrking av bemanninga i utestyrken på dette området.

Del 2. Ressurser og utfordringer

Tema for visitasen handler om hvordan kyrkjelyden kan bli mer synlig og bety mer for bydelen og menneskene der? I denne delen blir ressurser og utfordringer vi har for å nå dette målet.

2.1 Ressurser

På bakgrunn av beskrivelsen over kan vi identifisere en del av de ressursene Spjelkavik kyrkjelyd har

- Mange medlemmer. Enormt potensial for vekst og rekruttering av medarbeidere.
- En stabil gruppe mennesker med tilhørighet til kyrkjelyden. Det viser seg i medlemmer som møter opp på gudstjenester andre arrangementer og slik er med å løfte gudstjenester og andre arrangementer. Når dåpsfølger eller konfirmanter og deres foresatte kommer til gudstjeneste, blir de del av en stor og aktiv gudstjenesteforsamling.
- Mange som engasjerer seg frivillig i ulike oppgaver.
- Tydelig identitet utviklet gjennom mange år både i Spjelkavik og på Hatlehol.
- To etablerte gudstjenestesteder med hvert sitt uttrykk.
- Dedikerte medarbeidere (frivillige og tilsatte) som legger ned mye arbeid
- God oppslutning om konfirmanttiden
- God lokaler med universell utforming i Spjelkavik kyrkje: et stort kirkerom med plass til 500 mennesker. Godt orgel, flygel, lydanlegg og lys. Kjeller med mange gode rom som ganske nylig er pusset opp. Et flott gudstjenesterom og konsertlokale.
- Kirkekunsten til Håkon Bleken er med gjøre rommet til et hellig rom like ved siden av Moa kjøpesenter. Kirkerommet står stort sett åpent på dagtid, og det er stadig folk innom.
- Soknerådet har planer og strukturer til å drive arbeidet gjennom sokneråd og utvalg. Vedtatte planer for kyrkjemusikk, trosopplæring, diakoni, gudstjenestefeiring. Under soknerådet har vi Kyrkjelydsutval for Hatlehol, diaoniutval, kulturutval, barne og ungdomsutval, gudstjenesteutval. misjonsutval, korskolen har eget styre.

- Soknerådet har en trygg økonomi

2.2 utfordringer

Demografi og geografi

Folketallet i soknet vokser særlig i den østlige delen rundt Flisnes. Her blir det født mange barn. Kirkebygget vårt er ikke en del av disse barna og familienes nærområde. Siden det er stor innflytning her, velger også mange foreldre å døpe i den kirken de føler seg knyttet til. Spjelkavik kyrkje blir i liten grad opplevd som “deres kirke”. Mens mange av barnefamiliene bor lengst fra kirken, bygges det i området rundt Spjelkavik stadig nye blokker som særlig eldre velger å flytte til. Her fungerer kirkebygget godt som samlingssted for ulike diakonale- og fellesskapsbyggende tiltak. Denne demografiske og geografiske virkeligheten medfører store utfordringer for trosopplæringen vår. Vi konkurrerer med mange andre gode tilbud, særlig idrett, om barnefamilienes tid og oppmerksomhet. Å skulle reise en lørdags morgen fra Flisneset til en ukjent kirke utenfor nærmiljøet for å være med på noe de ikke helt vet hva er sammen med ukjente ledere og deltakere fordi en har fått en invitasjon i posten, er nok ikke et helt selvsagt handlingsvalg for majoriteteten. De siste årene har vi prøvd å invitere mer aktivt til gudstjenestene på Hatlehol, men å invitere til en usynlig kirke er heller ikke så enkelt kommunikasjonsmessig. Vi ser at mange av de som faktisk deltar med barna på trosopplæringstiltak allerede har en relasjon til kyrkjelyden gjennom det kontinuerlige arbeidet vi driver.

Generasjonsskifte (endringer i kultur)

Frivilligheten har tatt seg godt opp etter koronatiden, men det kan virke som om det er blitt vanskeligere å få folk til å binde seg over lang tid. Mange av de trofaste sliterne begynner å dra på årene, og for etter-krigsgenerasjonene er det vanskeligere å binde seg for lengre tid. Over 200 mennesker ble spurt før vi lyktes i få 10 navn på liste til nytt sokneråd. Vi endte opp med et svært godt sokneråd men mennesker som stort sett alt er knyttet til kyrkjelyden gjennom enten barnekorarbeidet eller gudstjenestearbeidet på Hatlehol. det gir grunn til ettertanke når den sentrale kirke i mange år har fokusert på enkeltstående “breddetiltak” og “happenings”.

De siste årene har dåpsandelen sunket dramatisk. Årsaken til det kjenner vi ikke. Her handler det nok om større samfunnsmessige endringer. Det er ikke lenger en besteforeldregenerasjon som oppfordrer til barnedåp, vi kan ikke lenger sende dåpsinvitasjon til foreldrene og kirken er en stadig fjernere størrelse for mennesker i 20-30 års alderen. Mange av dem som har en klar kristen identitet velger å engasjere seg i en av de mange forsamlingene som finnes i vår

bydel. Flere av disse er til stede på en positiv måte i lokalmiljøene som ligger langt fra kirken.

Antall medlemmer vs stabsressurser

Som en av Norges største menigheter har Spjelkavik en del utfordringer. Fellesskapet i gudstjenestene kan bli for stort slik at det kan oppleves fjernt og upersonlig. En kan komme til kirke uten å bli sett. Kirkevekstforskning viser at det blir vanskeligere å inkludere nye mennesker når en når en viss størrelse. Vi sliter med det samme overfor konfirmantene. Vi har hvert år ansvar for rundt 200 konfirmanter. Å møte dem som enkeltmennesker med sine behov får vi ikke til, selv om staben strekker seg svært langt. F.eks. var begge katekene våre, to prester, diakon og kirketjener på leir med rundt 90 konfirmanter over fem dager i første del av høstferien. Deretter reiste begge kateketene på «KRIK Action leir» med 25 nye konfirmanter på en fire dagers leir. En kan ikke forvente at en stab skal få til dette hvert år. Men vi har ikke kapasitet til å ha «leirkonfirmantene» på gruppesamlinger annenhver uke gjennom året.

Når det blir stadig vanskeligere å få mennesker til å binde seg til langsiktig arbeid, faller ansvaret for å gjennomføre konfirmantarbeidet på staben. Det blir også stadig flere begravelser kyrkjelyden har ansvar for. Samtidig har staben blitt nedskalert de siste årene. Sekretærtjenesten er sentralisert ut av staben. Svært mye av organisering og administrasjon skjer via dataverktøy som gir merarbeid for de utøvende yrkesgruppene. Kyrkjeterollen er organisatorisk tatt ut av staben og vi frykter nå en sektortenkning om ansvar i stedet for “vi drar lasset sammen”-holdning som tidligere fikk prege staben. Daglig leder funksjonen som utgjorde ett årsverk er tatt bort. Det betyr at soknerådet har mistet saksbehandler og sekretær. Stab og sokneråd har ikke lenger noe organisatorisk bindeledd. Dette har gitt de som er igjen en betydelig merbelastning. Potensialet for misforståelser og konflikter er ikke blitt mindre. Presteressursen i soknet utgjorde for noen år siden fire årsverk. De siste årene har det vært to prestestillinger og en 0.6-stilling som prest under utdanning. I tillegg får vi noe vikarhjelp til gravferder. Det er urimelig å forvente at en person som har presteutdanningen foran seg, skal kunne fungere som ferdig utdannet prest. Den reelle nedskjæringen er derfor betydelig. Det sier seg selv at de tilsatte dermed ikke har kapasitet til å ta på seg mer menighetsbyggende arbeid. I staben jobber vi med å forenkle arbeidet. Krevende prosesser hvor en involverer mange betalte og ubetalte medarbeidere prioriteres ned til fordel for konkret utadrettet arbeid. Slik risikerer vi på sikt å miste noe verdifullt i “Spjelkavik-kulturen” som har vært preget av faglig tyngde og kvalitet.

Nedskjæringene er særlig akutt i forhold til menighetsbygging rundt gudstjenestefeiringen på Hatlehol. I mange år hadde en kapellan hovedansvar for å ta seg av dette arbeidet. Dette skapte kontinuitet og det nettverket som er nødvendig for å rekruttere og følge opp et så mangslungent arbeid drevet av mange frivillige. Nå har vi mistet denne kapellanstillingen. Det har vist seg umulig for en person i en PUU-stilling med 60% arbeid å ha ansvar for dette. Hatlehol trenger en dedikert ansatt som har hjertet sitt der. Det har vi ikke lenger, dermed faller ansvaret på soknepresten. Etter at daglig leder stillingen forsvant fra staben prøver

denne soknepresten også å lede samarbeidet i staben, ta vare på forbindelsene mellom stab og sokneråd og følge opp nytt soknerådet på en helt annen måte enn det presten måtte før. Jobben overfor stab må gjøres uten noen formell forankring i organisasjonen. Soknepresten kjenner at han har møtt sitt inkompetansenivå når han som svar på disse utfordringene blir oppfordret til “å jobbe smartere”. For tiden har vi heldigvis en tidligere diakon som har tatt på seg en 20% stilling som frivillighetskoordinator betalt av soknet. Men dette har mer karakter av symptomlindring enn en varig løsning. Om noen år vil situasjonen være kritisk dersom vi ikke lykkes med et generasjonsskifte i frivilligheten på Hatlehol.

Slik situasjonen er nå, driver vi på nødbluss og har ikke kapasitet til å utvikle arbeidet videre på et overordnet strategisk nivå. Staben har mye engasjement og strekker seg langt for å få ting til å gå rundt, men bærekraftig er det ikke.

Det kan være grunn til å reflektere over hvorfor Den norske kirke ikke satser mer ressurser der det faktisk er massevis av folk som ønsker å delta i kristne fellesskap, leve som aktive kristne og få med seg flere i tjeneste for at det skal bli “mer himmel på jorda!”

Del 3. Satsningsområder

Vår store utfordring er at soknet er for stort. Å være kirke i nærmiljøet er ikke lett når det ikke er noe kirke i nærmiljøet til svært mange av våre medlemmer. Avstanden til kirken og de få naturlige kontaktpunktene særlig mange barn har til kirken, er en trussel for fremtiden. Den store trusselen er at vi når så få gjennom trosopplæringen. Hvordan kan vi knytte barnefamiliene nærmere til kirken?

Løsningen er åpenbar, og har blitt vedtatt av soknerådet for mange år siden: Del soknet i to og etabler en ny kyrkjelyd knyttet til Hatlehol kyrkje. Her finnes det mennesker som gjerne vil drive arbeid for barn og ungdom. Det gjøres allerede nå, særlig gjennom søndagsskolen og Speiderarbeid, men til nå har alle forsøk på å lage tiltak som når bredere ut strandet på manglende lokaler. Situasjonen har i mange år vært preget av at en trenger et bygg for å utvikle trosopplæringen slik at den når bredere ut. Vi har prøvd å finne løsninger, men ikke noe synes å kunne erstatte et eget bygg.

Å leie er vanskelig. De som eier bygget, vil gjerne bruke det selv i de tidene vi helst skulle vært der. Dessuten er det nok slik at mange menneskers forhold til kirken formidles gjennom et konkret kirkebygg i nærmiljøet. Å ikke ha noe slikt bygg er en voldsom hemsko. Spjelkavik kyrkje kan ikke fylle denne rollen for mennesker på Blindheim, Flisneset og Emblem.

Det har vært gjort et enormt arbeid av mange engasjerte mennesker for å få bygd Hatlehol kyrkje helt siden 1966. Det har vært mange skuffelser underveis. I 2014 ble byggingen stoppet like før den skulle i gang fordi Ålesund kommune kom på robek-lista. I fjor vedtok Ålesund kommune på nytt å bygge kirken. I ettertid viste seg at de gamle planene ikke lot seg realisere på grunn av en veldig vekst i byggekostnader. Vi fikk også tydelig signal fra Kirkerådet om at planlagt bygg ikke ville bli godkjent. Kirkeverge og sokneråd samarbeider nå om en ny løsning. Dette tar tid. I mellomtiden har også resultatet av kommunevalget gjort at fjorårets politiske vedtak ikke lenger er garantert å stå uendret. To av partiene som nå danner flertall i bystyret hadde nei til kirke på Hatlehol som punkt i valgprogrammene sine.

Nå prøver vi å finne et nytt mulighetsrom. De gamle planene er borte. Vi har tomt og en del penger. Hva kan vi få til? Spørsmålet er åpent, og vi prøver nå å få til en bred samtale i kyrkjelyden for å skape engasjement og ideer. I løpet av denne soknerådsperioden håper vi komme i gang med noe konkret. Vi trenger noe fysisk for å opprettholde og fornye håpet om kirke på Hatlehol.

Som kjent er det vanskelig å ha hjertet sitt to steder, det gjelder også tilsatte i kirken. Derfor er det krevende for en stab å skulle ha fullt fokus både på det mangfoldige og store arbeidet som skjer ut fra Spjelkavik kyrkje og samtidig utvikle kyrkjelyden-in-spe på Hatlehol. Et viktig tiltak her vil være stillinger som har mulighet til et reelt hovedfokus på Hatlehol.

Når det gjelder strategisk satsning framover for å realisere våre mål om å bygge kyrkjelyd på Hatlehol, er det viktig å holde prosessen åpen framover. Et nytt sokneråd skal få sette seg inn i situasjonen og med kyrkjelyden og staben utvikle strategien videre. Kyrkjelyden står i en uavklart situasjon. Både forutsetninger vi ikke kontrollerer og de valgene kyrkjelyden gjør, vil få avgjørende betydning for vår framtid.

Vedlegg 1: Strategidokument for Hatlehol

Hatlehol kyrkjelyd

Strategidokument 2022

Hatlehol kyrkjelyd
der liv og himmel møtast

Utgangspunkt

- Spjelkavik sokn har drive ei forsamling i Hatlehol -området sidan 2004, først på Flisnes skule, så på Ålesund folkehøgskule.
- Ein har jobba i mange år med å få finansiert kyrkje ved Hatlehol gravplass. Denne vart i 2021 utsett til 2024.
- For å utvikle kyrkjelyden vidare, også i lys av at kyrkja vart utsett, blei det bestemt at ein skulle gjennomføre ein strategiprosess. Heile kyrkjelyden har vore invitert med, og også deltatt i enkelte samanhengar.

Prosessen

- Prosessen blei vedteken av kyrkjelydsutvalet for Hatlehol i møte 8. juni 2021.
- 12 og 26. september blei kyrkjelyden invitert til å nemne opp stikkord innan følgende tema: 'Kva er Hatlehol', 'Kvifor er Hatlehol-forsamlinga til' og 'Kva er våre viktigaste verdiar'. Oppsummeringa fra desse samlingane ligg ved.
- 20. oktober og 24. november blei det gjennomført 'verdi - og visjonsverkstad', som satte fire verdiar for kyrkjelyden, etterfulgt av komitéarbeid fram til 9. desember, som resulterte i den foreslåtte visjonen: *Hatlehol kyrkjelyd - der Jiv og himmel møtast.*
- 12. desember blei verdiar og visjon presentert for kyrkjelyden.
- 12. februar (etter ei korona-utsetting), gjennomførte vi 'Strategidag på Hatlehol'.
- 3. mars blei strategidokumentet drøfta, justert og vedtatt i kyrkjelydsutvalet for oversending til soknerådet.

Våre verdiar

- Resultat av verdi og visjonsverkstad 20. oktober og 24. november.
- Verdiarbeidet blei prega av den kulturen som er opparbeidd på Hatlehol, men også ønske om å fortsette ein stad der heile mennesket har rom.
- Verdiarbeidet leidde fram til visjonsarbeidet, som ikkje blei avslutta 24. november, men der det blei satt ned ein komité som arbeidde pr. mail og så i avsluttande videomøte 9. desember.
- På desse verkstadablei det også bestemt å bruke kyrkjelyd' framfor 'forsamling'. Denne strategien har som mål å utvikle kyrkjelydsarbeid i denne delen av soknet (Blindheim/Hatlehol/Flisnes og Emblem). Samtidig er vi ein fullverdig del av Spjelkavik sokn, inntil ei eventuell deling.
- Alle dei fysiske samlinganevar på Ålesundfolkehøgskule

Verdi 1: Livsnær

- Grunnfestet i Guds kjærleik
- Rom for alt vi er
- Omsorg
 - Diakonal i nærområdet
 - Brødre- og søstre-funksjon
 - Man blir sett – så langt man vil. Bakarste benk for den som vil det.
 - Livsfase – forskjellige ting er viktige etter kvart som livet skrider frem.

Verdi 2: Inkluderande

- Lav terskel
- Medeigarskap
 - Frivillighetskultur
 - Deltaking
 - Tilhørighet
 - Breidde – 3 generasjonari sving
- Raushet
- Respekt

Verdi 3: Dynamisk

- Utprøvande
- Utviklande
- Tidsaktuell
- I bevegelse

Verdi 4: Mangfoldighet

- Musikalsk stil
- Folkelighet
- Kvardagstilbod til alle, i alle aldre

Visjonen

- Visjonen skal ta opp i seg dei verdiane som er satt.
- Samtidig skal visjonen fungere som ei 'ledestjerne', som skal sette retning for arbeidet, og som tiltak skal prøvast mot.
- Den visjonen som blei beslutta foreslått er:

Hatlehol kyrkjelyd
der liv og himmel møtast

Strategiutviklinga

- 12. februar var der strategidag på Hatlehol.
- Vi utvikla mål for kyrkjelyden, og satte opp ein strategisk handlingsplan.
- Utgangspunktet for arbeidet var alt som var gjort til då, med tillegg av ei enkel SWOT -analyse.

Styrker / Svakheter

- + 93 frivillige på lista. Sterk grad av frivillig deltaking i planlegging og føring av gudst.
- + Godt innarbeida gudstjenesteform med eigen karakter.
- + Gudstenestegrupper og band som deltar aktivt førebuingar til gudstenester. Skaper tilhørighet.
- + Konf. arbeid igangsatt.
- + Gudstjenestelokale som fungerer inntil vidare
- - Gudstenestegrupper under press. Vanskelig å rekruttere nye
- - Konf. arbeidet dårlig fulgt opp
- - Ikkje lokale til daglig arbeid
- - Dedikerte ansatte til dagleg arbeid som tilsvarer kyrkjelydsstørrelse (unntak: kyrkjetenar til gudstenester, prest (?), kateket i trusopplæring har òke ansvar i sin arbeidsbeskrivelse).
- - Uklar økonomisk situasjon mtp kyrkje og løpande drift.

Muligheter / Trusler

- + Ikkje noke arbeid på dagleg basis i dag. Det kan kun bli mer.
- + Annerleis gudstjenesteform
- + Dåp – presentasjon, nyinnflytta
- + Trusopplæring
- + Fellesskapsgrupper
- + Definere vår plass innan eit aktivt kyrkjelydsmiljø i vårt geografiske område.
- - Pandemi, svekkagudstjenesteliv. Barna/ungdomane begynner å gli unna. Lite påfyll og kontinuitet.
- - Trøtthet ift. kyrkje / ikkje kyrkje
- - Tap av sentrale frivillige

Mål – korleis vi arbeidde

- Lage konkrete mål for kyrkjelyden
- Meir konkrete enn verdiar og visjon
- Kvar skal vi være om 3 år?
- Kva skal vi tilby om 3 år?
- Utover det vi gjer i dag
- Eksemplar:
 - Løpande tilbod til «godt vaksne»
 - Løpande trusopplæringsarbeid
 - Løpande arbeid for barn, unge.
 - Lokale: Kjøpt? Leigd? I det heile tatt?

Mål – neste 3 år, 1

Stabil søndagsskule	Trusopplæring alle aldersgrupper, trappast opp over perioden. Dåpsfest 5-åringer	Konfirmanntilbod m. 20 stk.	Hall- & middagstilbod revitalisert	10 nye barnefamiliar
- Stabilitet for barnefamiliar - Dåpsforeldre	- Auke oppslutning totalt sett (Spjelkavik og Hatlehol) - Bygge kyrkjelyd	- Redusere framandgjøring - Bygge kyrkjelyd	- Bygge opp under gudsteneste-tilbodet	- Auka oppslutning. - Generasjons-skifte

Mål – neste 3 år, 2

Tilbud innen ikkje-idrett	Møtepunkt på dagtid.	Strikke-kafé	Diakoni: tilbud om arrangement, ny diakon opererer i begge kyrkjelydar, også mtp. Arrangement	Husfellesskap m. tema Økumenisk fellesskapsmøte	Tydeliggjøring av struktur i kyrkjelyden
F.eks.gaming: tilbud til unge som ikkje driver med idrett.	Nå vaksne, som ønsker tilbud på dagtid	Nå vaksne, som ønsker tilbud på ettermiddagstid.	Oppegående tilbud til vaksne også på Blindheim, Hatlehol/Flisnes og Emblem	Oppegående tilbud til alle, utenom gudstenester	Gi oversikt over styringsstruktur og ulike grupper: - Kyrkjelydsutval - Fellesskapsgrupper osv. Gi oversikt over mulig tilbud for nye frivillige.

Mål – neste 3 år, 3

Midlertidig lokale:	Kyrkje:			
Enkelt, midlertidig lokale til bruk på kvardager til ulike aktiviteter.	- Finansierte kyrkje.			

Strategiske tiltak

- Som må til for å nå måla vi sett oss
- Fører frem til oppnådd mål
- Måla blei omstrukturert og innpassa som tiltak i følgande strategiske område:
 - Hus: kyrkje, samt midlertidige, enkle, lokaler
 - Voksenarbeid
 - Eit levande gudstenesteliv
 - Barne-, ungdoms- og familiearbeid
 - Trusopplæring
 - Ressursar og struktur

Barne-, ungdoms- og familiearbeid

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
VI FEIRER DÅPEN – Alle døpte 5-åringer inviteres til fest!	Invitasjon, planlegge	Trusopplærer Frivillige	Prest/stab	V23	Oppegående barne-, ungdoms- og familiearbeid
Karnevalsgt.	Planlegge		GT-grp	V23	
Familiekveld	Gaming/brettspill/prat/ strikking	Lokale (evt. privat hus)	K.l. utvalg	13. Mars + evt. én til V22, så H22	
Barnegospel	Trinnvis utv. (3 år =>)	Betalt ansvarlig. Frivillige	K.l. utvalg	H23	

Voksenarbeid

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
Husfellesskap	Temakveld?	Frivillige + hus	K.I. utval	H23	Ulike tiltak som treffer voksne i forskjellige livsfaser.
Kristen meditasjon		Kompetent leiar, lokale, frivilligkoordinator	K.I. utval	H22	
Fellesskapsgrp	Gjennomgang/revit. Oppdatere. Dele?		Presten	V22	
Voksendag	Dagtilbod (strikkedag, turdag m. kafébesøk?)	1 frivillig	K.I. utval	V22	
Strikkekafé		1 frivillig	K.I. utval	H22	
Basar	Forhåndssalg+basar	Basarkomité	Robert+BH	H22	

Eit levande gudstenesteliv

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
Søndagsskule/ bibelgjeng	Komme i gang igjen.	Søndagsskule-gjengen	Ress. grp.	Nå / H22	Et levende gudstenesteliv
Gudstj. grp.	Rekruttere		Presten	V22	
Middag	Restarter		Anne Birte	Nå	
Rutiner	Lage rutiner for gudst.	Bygge på kyrkje-tjenerrutinen	Presten	V22	
Medarbeiderfest	Oppfølging av frivillige	Staben!	Presten	H22	
Rekruttering lydfolk	Kurs og betaling for tjenesten.	Avtale om betaling. Kurs.	K.I. utval	H22	
Ungdomsgudstj.	Kveldsgt. med og for ungdom	Ungdommer...	Presten, H. Blindheim, KE Hanken	V22	
Friluftsgudstj.	Revidere musikkform/band?	Musikere	Prest/A. Moen	H23	
				V22	

Trusopplæring

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tids-ramme	Mål
Trosopplærings-tiltak	Samlinger iht. trusopplæringsplan	Lokale	K.I. utvalg-> Kateket-> Sølvi	Når hus	Bygge kyrkjelyd gjennom komplett trusopp-læringstilbod
Konfirmant-gruppe/-r	Gudstenestedeltakelse «Trad.» konf. opplegg. Presentasjon under foreldrefest / «Heime på HHol»	Lokale. Leie ett år?	GT-grupper/ Sølvi K.I. utvalget -> sokneråd	H22 H22	

Hus – kyrkje og midlertidig lokale

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
Kyrkje	- Fortsette arbeidet med å finansiere kyrkja.	P/Øk-komité, evt. komm. komité	P/Øk-komité	H 23	Finansiert kyrkje.
Midlertidig, enkelt lokale for arr. på kvardagar	- Sonderingar - Avtale	Penger til leie	P/Øk-komité	V 23	Lokale

Ressursar og struktur

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
Strukturering av arbeidet	Lage oversikt over arbeidet på Hhol (grupper, utvalg osv).	Frivillige fra arbeidet	Presten	V22	Struktur rigget for daglig drift av kyrkjelyd
Fordeling av stabsressurser	Avtale om annen fordeling av stabsressurser i tråd med strategi, særleg innen B/U-arbeid og trusopplæring		Presten -> Sokneråd	H22	
Ressursgruppe B/U-arbeid	Opprette gruppe som koordinerer B/U-arbeidet		K.l. utvalget -> Sølvi	V22	
Facebookgruppe	Lukket grp. for frivillige, for deling av info.		Presten	V22	

VEDLEGG 2: LOKAL GRUNNORDNING FOR HOVEDGUDSTENESTER

GRUNNOPPLYSNINGAR			
Sokn	Spjelkavik		
Gudstenestestader	Spjelkavik kyrkje og Hatlehol		
Forordna gudstenester på søn- og helgedagar blir rekna som hovudgudstenester som kommer inn under lokal grunnordning. Alle sokn skal ha ei ordning for hovudgudstenesta . I tillegg kan kyrkjelyden ha andre faste ordningar, for eksempel «gudsteneste for store og små», «forenkla gudsteneste»	Hovudgudsteneste Gudsteneste for store og små Tomasmesse		
Kor ofte skal dei ulike gudstenesteordningane nyttast? (T.d. kor mange pr. månad eller pr. semester av dei ulike ordningane. Ordningar som sjeldan blir brukt treng ikkje takast med.)	Spjelkavik: <i>Hovudgudsteneste:</i> Kvar søndag og helgedagar iht innarbeida gudstenesteplan <i>Gudsteneste for store og små:</i> Kvar månad i skuleåret Hatlehol: <i>Hovudgudsteneste:</i> Annakvar søndag i skuleåret <i>Gudsteneste for store og små:</i> To gonger i halvåret		
Gjelder ordningen en bestemt periode?	JA	I en utprøvsperiode for musikalske alternativ på inntil to år	
PROSESS			
Dato for vedtak om grunnordninga	20. april		
Har forslaget vært forelagt menighetens prestar, kyrkjemusikarar, kateketar og diakonar?	JA		
Dato for soknemøte	18. april		
Eventuelt: Vedlegg med uttale frå soknemøtet, sokneprest eller mindretall i soknerådet.			
Ynskjer kyrkjelyden dispensasjon frå delar av ordninga?	NEI		
Uttale eller søknadar om dispensasjon leggst ved skjemaet. Pga Covid 19 har det ikke vore mogleg å gjennomføre naudsynt utprøving av de musikalske alternativa. Vi ønsker å bruke inntil to år på utprøving og deretter gjere nytt vedtak for ein lengre periode			

MENIGHETSRÅDETS BESTEMMELSER OM HVORDAN GUDSTJENESTELIVET SKAL IVARETA TROSOPPLÆRING, DIAKONI, KIRKEMUSIKK, MISJON ELLER ANDRE TEMAER.

FOR MENIGHETER MED FLERE KIRKER: OVERSIKT OVER HØYTIDSDAGER

Fram til 2020 har dette vært fastsatt i gudstjenesteforordningen fra biskopen. Denne bestemmer fortsatt hvor mange høytidsgudstjenester det minst skal være i soknet og prostiet. Det er ikke pålagt å feire gudstjeneste på høytidsdager der menigheten ikke har forordnet gudstjeneste. I sokn med flere kirker har menighetsrådet myndighet til å bestemme hvilken kirke de forordnede høytidsgudstjenestene skal feires i. Det er mulig å bestemme at dette varierer, både med og uten en fast rytme.

HØYTIDSDAG	KIRKE / GUDSTJENESTESTED
<i>Julaften</i>	<i>Spjelkavik og Hatlehol</i>
<i>1. juledag</i>	<i>Spjelkavik</i>
<i>2. juledag</i>	
<i>Palmesøndag</i>	<i>Spjelkavik og Hatlehol</i>
<i>Skjærtorsdag</i>	<i>Spjelkavik</i>
<i>Langfredag</i>	<i>Spjelkavik</i>
<i>Påskenatt</i>	<i>Spjelkavik</i>
<i>1. påskedag</i>	<i>Spjelkavik</i>
<i>2. påskedag</i>	<i>(Hatlehol)</i>
<i>Kristi himmelfartsdag</i>	<i>Spjelkavik/Hatlehol</i>
<i>17. mai</i>	<i>Spjelkavik</i>
<i>1. pinsedag</i>	<i>Spjelkavik</i>
<i>2. pinsedag</i>	<i>Hatlehol</i>

BESTEMMELSER OM DÅP

Menighetsrådet kan gjøre vedtak om hvor ofte det skal være dåp i hovedgudstjenester, hvor mange dåpsbarn det maksimalt kan være i en gudstjeneste og hvor i gudstjenesten dåpen skal plasseres. Biskopen tilrår at det sikres et godt tilbud om dåp i menigheten, slik at ikke manglende tilgjengelighet gjør at dåpstallene synker.

<i>Bestemmelser om antall gudstjenester med dåp</i>	<i>Annankvar søndag</i>
---	-------------------------

<i>Bestemmelser om antall dåpsbarn</i>	<i>Maksimalt 6, Gudstenester for born: 3</i>
<i>Plassering av dåpen</i>	<i>Etter Gloria</i>
<i>I de følgende punktene anbefales det til vanlig ikke at menighetsrådet detaljregulerer eller gjør vedtak om forhold som best ordnes og organiseres fleksibelt underveis, men det kan gjøres vedtak om viktige rammer og faste ordninger.</i>	
BESTEMMELSER OM BRUKEN AV KIRKEROMMET FØR, UNDER ELLER ETTER GUDSTJENESTEN	
BESTEMMELSER OM MEDLITURGER OG ANDRE MEDVIRKENDE	
BESTEMMELSER OM BRUK AV LITURGISKE KLÆR FOR IKKE-VIGSLEDE MEDLITURGER	
BESTEMMELSER OM PROSESJONER, PROSESJONSKORS OG PROSESJONSLYS	
Prosesjon ved gudstenester med dåp, medverknad av kor, born/ungdom, konfirmantar og på høgtidsdagar. Normalt brukast prosesjonskors og to prosesjonslys. Ved dåp kan berre korset nyttast.	
RETNINGSLINJER FOR FOTOGRAFERING, OPPTAK OG FILMING (EVT. VEDLAGT)	
Normalt høve til fotografering og filming. Ved streaming av gudstenester og kyrkjelege handlingar skal det gjerast kjent, seinast ved inngangen. Oppmoding om at fotografering avgrensast mest mogleg under sjølv dåps- og konfirmasjonshandlinga	
ANDRE FASTE ORDRINGER OG RUTINER	
HOVEDVAL, SERIE MED LITURGISK MUSIKK	

VEDTAK OM UTFORMING AV GUDSTENESTEORDNINGA	
I - SAMLING	
1.1. FØREBUING	
INFORMASJON OM DAGENS GUDSTENESTE	
PLASSERING	
	Under ledd 1 – FØREBUING: Berre praktisk informasjon når det er særskilt behov for det
	Etter ledd 3 – Hilsen: Naudsynt info, særskilt medverkande og dagens preg. Tenning av adventskrans og åpning av skattekiste kjem etter Helsing
HVEM INFORMERER?	
	Normalt Prest/Liturg
INNGANGSPROSESJON	
	Prosesjon ved gudstenester der det er fleire medverkande enn berre prest og ein medliturg
	Prosesjon i gudstenester med dåp: Alltid
SAMLINGSBØNER	
	Alternativ 1-3 er hovedalternativ. Kyrkjeårs-alternativa (9) brukast gjerne på dagar med tydeleg profil Hatlehol: Kyrkjeårs-alternativa (med #3 som preferert alternativ) ønskes.
	Samlingsbøner på gudstenester med barn: Alternativ 5 og 7
PLASSERING AV SYNDSVEDKJENNING	
	Synsvedkjenning kjem som ledd 5, etter Samlingsbøn
VAL AV SYNDSVEDKJENNING	
Innleiing normalt ledd 4	Alt A

Syndsvedkjenning i hovudgudstenesta		Alt A		
Syndsvedkjenning i gudstenester for små og store:		Alt A Hatlehol: C		
<i>Ved særskilte høve kan andre syndsvedkjenningar nyttast</i>				
Løftesord etter syndsbekjennelsen	JA			
KYRIE				
Valg av kyrie-ledd i høymessen	Spjelkavik: Allmenn serie 1 alt: B. GT.Utv: Allmenn serie 2 nyttast normalt ein gong per månad og bruk går fram av gudstenesteplanen Hatlehol: Allmenn serie 2 nyttast i utprøvingsperioden.			
Bestemmelser om når det brukes andre kyrie-ledd eller litanier	Liturg eller gudstenestegruppe			
GLORIA				
Val av gloria i gudstenesta	Spjelkavik: Allmenn serie 1 Allmenn serie 2 nyttast normalt ein gong per månad og bruk går fram i gudstenesteplanen Hatlehol: Allmenn serie 2 Allmenn serie 2 nyttast i utprøvingsperioden Normalt nyttast kort alternativ i serie 2 Gloria			
Bestemmelser om når det brukes andre gloria-ledd eller litanier	Utvida gloria på høgtidsdagar og når kyrkjekoret deltek			
VAL FOR FESTTIDENE				
Kan nyttast etter utprøving				
VAL FOR FASTETIDEN				
Kan nyttast etter utprøving				
PÅ HVILKE GUDSTJENESTER SKAL DAGENS BØN BRUKAST?				

Høgtidsdagar og når dagens bøn passar godt med tekstar og tema. Liturgen avgjør.

Hatlehol: Dagens bøn utelatast

II - ORDET

ANTALL TEKSTER SOM LESES I ULIKE GUDSTJENESTER

Hovudgudstenester	3
I desse gudstenestene lesast det to tekster:	Julaftan, konfirmasjonsgudstenester. Elles ved særskilde høve der det er behov for å korte ned gudstenesta eller der ein av tekstane er vanskeleg i innpasse i heilskapen.
I desse gudstenestene kan det lesast éin tekst	Gudsteneste for store og små

RAMME FOR EVANGELIELESNING

Halleluja som nyttast i alle gudstenester	
Høgtidsverset nyttast på høgtidsdagane ved resesjonen etter evangeliet	
Liturgen kan velgje eit halleluja, ein kort salme eller anna svarledd etter evangelielesinga.	I særskilte høve
Evangelieprosesjon (Nyttast ikkje på Hatlehol)	På gudstenester der konfirmantar eller andre medliturgar deltek, går prosesjonen med to lys til preikestolen. På høgtidsdagar og ved særskilte gudstenester går evangelieprosesjon med to lys til midtgangen og lesar vendt mot altaret.

CREDO - TRUVEDKJENNINGA

Kyrkjelyden nyttar normalt den apostoliske truedkjenninga
Truedkjenninga syngast normalt på høgtidsdagar og ved særskilte høve
Den nikenske truedkjenninga nyttast på høgtidsdagar og ved særskilte høve
Som truedkjenningssalme kan N13 243 eller eigekomponert alternativ nyttast

	Truvedkjenninga utelatast etter preka ved dåp i gudstenesta	
KUNNGJERINGAR		
	Som ledd 16 – før forbøn	
	Alle kunngjeringane og pregram komande uke formidlast i tillegg på benkebladet og/eller på skjerm. Dersom det ikke blir laga benkeblad i periodar med lite aktivitet, kjem kunngjeringane her i gudstenesta	
EVENTUELL ORDNING FOR VITNESBYRD / HELSINGAR OG FORBØNSØNSKE		
FORBØN		
Liturgen har normalt ansvaret for å utarbeide/velge forbøn til gudstenesta		
Kyrkjelyden nyttar egne utarbeida forbøner		
Liturgen leier normalt forbøna saman med ein eller fleire medliturgar		
Menighetssvar:	Normalt alternativ 4 Alternativ 2 kan og nyttast Hatlehol: Alternativ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 eller 11	
MINNING AV DEI DØDE OG BØN FOR SØRGJANDE		
Menighetens praksis beskrives under (se s.32 i «Gudstjeneste med veiledninger»)		
Minning og forbøn for dei sørgjande skjer som eit ledd i forbøna		
TAKKOFFER		
	Samlast inn under salme før nattverd, ledd 20	
Under ledd 27 – utgang – ved disse anledningene:	Tomasmesse og ved særskilte høve	
Takkofferet samlast til vanlig inn i benkane		
I gudstenester med barn samlast takkofferet normalt inn i skåler framfor alteret		
NATTVERD		
FRAMBÆRING AV NATTVERDGÅVENE		

Kyrkjelyden har denne ordninga for frambæring av nattverdgåvene:	
Nattverdgåvene kan berast fram saman med takkofferet i gudstenester der bruk av medliturgar gjer det naturleg	
BRØD OG VIN	
<i>Nattverdoblater skal vere glutenfrie (§33).</i> <i>Ut over dette kan det nyttast både syra og usyra brød.</i> <i>Det kan og nyttast ulike slag vin.</i> <i>Se td. s. 383-385 i «Gudstjeneste med veiledninger»</i>	
Lokale vedtak om nattverdbrod	
Lokale vedtak om nattverdvin	
Det nyttast alkoholfri nattverdvin	
VEDTAK OM UTDELINGSSTADER OG UTDELINGSFORMER VED NATTVERDEN	
I gudstenester med dåp nyttast normalt intinksjon. Intinksjon nyttast på Hatlehol og ved andre høve. Utdelinga skjer med eitt eller to utdelingslag, i midtgangen mellom døypefont og første stolrad. Hatlehol: på golvet foran alteret, evt. båe laga der. På høgtidsdagar og gudsternester med mange deltakar nyttast både særkalkar og intinksjon i same gudsteneste. Egna utdelingsstader er sidealtera og evt lysgloben	
HERRENS BØN	
	Oversetjing frå 2011.
	Herrens bøn kan syngast på høgtidsgudstenester og særskilte høve
LITURGISK MUSIKK VED NATTVERDEN	
PREFASJONSDIALOG	
SANCTUS / HELLIG	Allmenn serie 1 Hatlehol: Serie 2 nyttast.
AGNUS DEI / DU GUDS LAM	Allmenn serie 2. Nyttast i utprøvingdsperioden. Grunngjeving: Har vært nytta i Tomasmesse sidan 2011 Hatlehol: Serie 2 nyttast.

BRUKES FESTTIDENS SERIE?	Kan nyttast i utprøvningsperioden	
BRUKES FASTETIDENS SERIE?	Kan nyttast i utprøvningsperioden	
VARIANTER SOM ER I BRUK UTENOM HØYMESSEN		
Eige alternativ for tomasmesse		
FREDSHELING		
Kyrkjelyden helsar kvarandre med handtrykk etter fredshelsing	NEI	
SENDELSE		
LITURGISK MUSIKK TIL VELSIGNINGA		
UTGANGSPROSESJON		
	Gudstenesta avsluttast normalt med utgangsprosesjon dersom det er kor, born eller konfirmantar som er medverkande eller andre medliturgar	
DÅP		
DÅPSLYS		
	Dåpslyset tennast ved slutten av dåpshandlinga	
OM ANDRE LOKALE SYMBOLHANDLINGER VED DÅP		

Brodert dåpsklut med duemotiv gis til dåpsfamilien etter bruk i dåpshandlinga